

marionetteatern

KULTURHUSET
stadsteatern

Studiematerial

Handledning och övningar för gymnasiet

Om föreställningen SPÅR

Marionetteatern låter poesin möta dockteatern i en föreställning för vuxna. En helt ny teaterupplevelse som utmanar det givna och förutbestämda. Som bjuder in till association i ett dött landskap.

Minnen och förnimmelser.

En lämning, ett avtryck, ett tecken.

Spår av liv, som funnits eller som kommer att uppstå.

En cirkel som sluts, fragment som flätas samman eller försvinner.

Att arbeta med poesi i gymnasieskolan

Poesi i allmänhet handlar om fantasi och bilder, om att kunna se det normala i ett annat perspektiv, om att kunna skapa något alldeles speciellt utifrån något högst vardagligt. Poesi i skolan vill dessutom stimulera elevernas tänkande, ge dem möjlighet att uttrycka sina känslor, ge dem kontakt med det allvarliga och mörka, med det roliga och ljusa. Poesi i skolan kan också göra det möjligt för eleverna att bättre förstå sina egna livserfarenheter genom att se dem från en annan synvinkel. Poesi i skolan inbjuder även till friheten att formulera tankar och känslor med hjälp av ett eget språk.

(Lars Wolf, *...och en fräck förgätmigej*, Studentlitteratur 2003)

Ur Kap 1: Skolans värdegrund och uppgifter

Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt vilja att pröva och omsätta idéer i handling och att lösa problem.

Ur GY11, läroplanen för ämnet svenska

Språket är människans främsta redskap för reflektion, kommunikation och kunskapsutveckling. Med hjälp av skönlitteratur, texter av olika slag och olika typer av medier lär hon känna sin omvärld, sina medmänniskor och sig själv.

Undervisningen ska utmana eleverna till nya tankesätt och öppna för nya perspektiv.

marionetteatern

KULTURHUSET
stadsteatern

Uppgift i grupp: diktanalys

Läs texten högt. Fundera en liten stund under tystnad över frågorna. Berätta sedan för varandra.

Ur föreställningen SPÅR:

Men vi kunde inte tala med varandra.
Vi var ihärdiga
Vi letade under stenar.
Vi hade känningar, aningar.
Vi visste saker.
Vi väntade, redan innan.
Vi var bortom språket
Vi var redan innan språket
Vi var det som kom
Vi var katastrofen
Vi var vi såg vi sa.

Frågor att fundera på:

- Vad kände du när du hörde texten?
- Vad händer i texten?
- Vilka är "Vi"?
- Vilket minne eller vilka minnen väcker texten?
- Påminner den här texten dig om något annat litterärt, som en roman, en film, ett TV-program?
- Vilken idé eller grundtanke vill texten uttrycka?

marionetteatern

KULTURHUSET
stadsteatern

Uppgift: kreativt skrivande

Läs texten högt eller tyst för dig själv och försök minnas stämningen, ljuden, rummet, dockorna från föreställningen. Välj en av övningarna nedanför och skriv en egen dikt.

Ur föreställningen SPÅR

Jag minns tekopparna och skålarna. Regnet.

En gardin precis innan, det till intet förstörda, regnet.

Jag vill säga Tagetes, pioner, jasmin, hortensia och pensées.

Jag minns inte.

Det kunde vara mörkt utanför fönstret.

Jag minns inte.

Jag minns tekoppar skålar katten på fönsterblecket.

Tekopparna skålarna och katten

Kvistar och grenar i musiken.

Jag minns inte.

En dag såg ut som natt.

Jag minns kopparna, skålarna, regnet.

Vallgraven i gräset utanför trädgården.

Sockret i skålarna.

Skrivövningar

1. Hemlig plats

Tänk tillbaka på huset eller lägenheten där du växte upp. Identifiera en plats där som var speciell för dig. Vad hände där? Vad var det för stämning? Skriv en dikt och berätta.

2. Dialog

Skriv en dikt som är ett samtal mellan två människor. Använd inga berättande inslag i dikten utan endast ren dialog utan citattecken. Börja *in medias res*, alltså mitt inne i ett samtal.

3. Igår

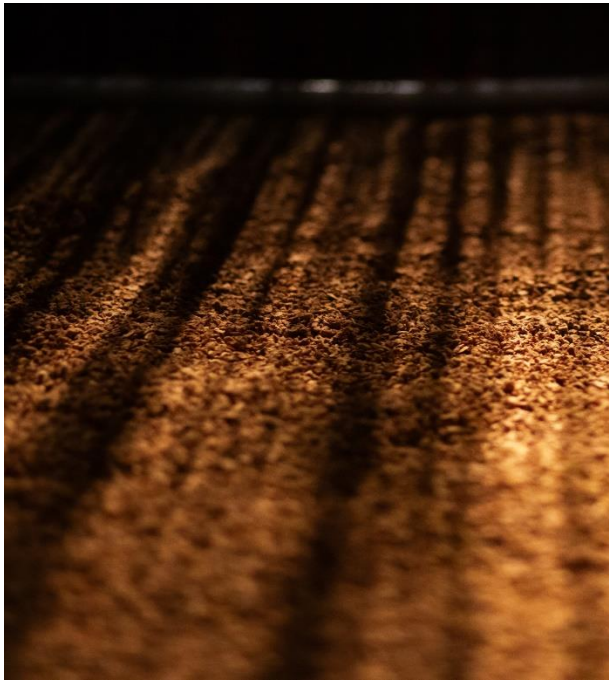
Tänk på något som du var med om igår. Det kan vara en så vardaglig händelse som att du köpte mjölk eller missade bussen. Skriv en dikt om händelsen. Skriv i jag-form.

marionetteatern

KULTURHUSET
stadsteatern

Uppgift i grupp: gestalta text med enkla figurer i papper.

Läs texten högt. Texten uppmanar läsaren att berätta om olika saker. Berätta för varandra och resonera om era tankar.

Ur föreställningen SPÅR:

Berätta om slängda föremål. Berätta om vad det innebär att vara kastad, slungad. En kastad sak utan ett centrum. Att vara allt som omger, som ger sig av, alltså det som omger, som inte stannar. Som flyr. Berätta om vad det innebär att vara en kastad idé, en fråga. Röst som ingen hör. Objekt utan föremål [*slut på meddelande*] Att skugga. Att skugga i eftermiddagens ljus. [*slut på meddelande*]

Material: Omslagspapper, gärna brunt
Tejp, Snöre, Sax

Skapa tillsammans:

Forma kroppar eller gestalter av omslagspapper, snöre och tejp utifrån era tankar. Stora eller små, förenklade eller mer utarbetade, liggande eller stående bestämmer ni. Omslagspapper är segt och formbart, särskilt om man fuktar det lite. Riv eller klipp större eller mindre bitar. Knöla ihop och forma. Tejpa om det behövs.

Ställ era figurer tillsammans i olika grupper så att det skapas relationer mellan dem. Hur förändras relationerna när ni byter plats på och flyttar runt dem?

Ställ figurerna vid en vit vägg eller annan bakgrund. Släck i rummet och lys på figurerna med lampan i en mobiltelefon. Skapa skuggor av figurerna. Laborera med skuggorna: prova att lysa nära och längre ifrån, underifrån och ovanifrån. Går det att få skuggorna att röra sig?

Läs texten högt igen samtidigt som ni tittar på skuggspelet.